Projekt edukacji ekologicznej dla zrównoważonego rozwoju
„Dzień Ziemi przez cały rok”

Projekt zrealizowany w okresie styczeń 2009 – grudzień 2009.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1. OBSZAR DZIAŁANIA

Adresatami projektu byli bezpośrednio wychowankowie placówek oświatowych wszystkich poziomów nauczania od przedszkoli po szkoły ponadgimnazjalne z terenu działania całego Związku, czyli miast: Gdynia, Sopot, Rumia, Reda, Wejherowo oraz gmin: Kosakowo i Wejherowo, jak również pośrednio wszyscy nauczyciele tychże placówek oraz członkowie rodzin uczniów.

2. CELE PROJEKTU I DZIAŁANIA PODJĘTE DO ICH OSIĄGNIĘCIA

Projekt „Dzień Ziemi przez cały rok” to przedsięwzięcie, które promowało zachowania prośrodowiskowe wśród mieszkańców miast i gmin Związku, szczególny nacisk kładąc na edukację dzieci i młodzieży, a w sposób pośredni docierając także do wszystkich dorosłych mieszkańców północnej części aglomeracji trójmiejskiej.

Głównymi celami projektu były:

- środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- wykształcenie wśród mieszkańców postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska,
- rozwój świadomego uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji związanych z wykorzystaniem zasobów środowiska,
- ukazywanie mechanizmów i skutków niepożądanych zmian w środowisku i zasobach przyrody,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- objęcie szerokim zasięgiem edukacyjnym młodego społeczeństwa i aktywizacja środowisk szkolnych, w tym szkolnictwa specjalnego; kształtowanie umiejętności monitorowania środowiska naturalnego, obserwowania zjawisk i procesów przyrodniczych w najbliższym otoczeniu, wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

Działania podjęte w kierunku realizacji w/w celów to:
- realizacja pięciu konkursów ekologicznych,
- organizacja uroczystego finał konkursów wraz z podsumowaniem roku szkolnego 2008/2009,
- wykonanie pomocy dydaktycznych, które wykorzystywano do dystrybucji wśród uczestników konkursów (długopisy biodegradowalne, torby z juty i PET, saszetki na biodro),
- opracowanie tekstu i oprawy graficznej oraz druk wydawnictwa „Ekologiczny detektyw”,
- dystrybucja wydawnictwa do szkół podstawowych i przedszkoli z terenu Związku wraz z listem zapraszającym do współpracy placówek w zakresie realizacji tematów związanych z szeroko rozumianą ochroną środowiska przyrodniczego.

3. SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEPROWADZONYCH DZIAŁAŃ

Projekt realizowany był poprzez konkursy ekologiczne adresowane do dzieci i młodzież z uwzględnieniem poszczególnych poziomów edukacyjnych. Prowadzono je w roku szkolnym 2008/2009. Konkursy były całoroczne, zatem czas podsumowania przypadał na czerwiec 2009.

Prowadzono pięć konkursów ekologicznych:

a) „Małe dzieci nie chcą śmieci" XI edycja – konkurs plastyczny przeznaczony dla dzieci przedszkolnych oraz pierwszego poziomu nauczania w szkole podstawowej (klasy I-III); zadany temat do realizacji: „Spalanie śmieci szkodzi i szpeci" – dzięki realizacji prac plastycznych najmłodsze dzieci mogły poprzez zabawę zdobywać informacje o szkodliwości spalania odpadów w domowych piecach;

b) „Mała nakrętka, duży problem" VI edycja – konkurs skierowany do wszystkich poziomów nauczania; dzieci i młodzież w praktyczny sposób kształciła nawyki prawidłowej segregacji odpadów opakowaniowych; w wyniku konkursu nagrodzono placówki, które odznaczyły się największymi ilościami zebranego surowca w przeliczeniu na jednego ucznia;

c) „Konkurs wiedzy ekologicznej" VII edycja – uczestnikami konkursu byli uczniowie szkół specjalnych (gimnazja, zasadnicze szkoły zawodowe); w wyniku eliminacji międzyszkolnych w finale konkursu brało udział 9 dwuosobowych drużyn pod opieką jednego nauczyciela, w tym 4 z terenu działania Związku (pozostałe z miasta Gdańsk); finał miał miejsce 28 kwietnia 2009 w SOSW nr 2 w Gdyni przy ul. Energetyków 13; celem konkursu jest rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego, a także integracja środowisk szkolnictwa specjalnego; działania realizowane we współpracy z miastem Gdańsk;

d) „Konkurs fotograficzny", w którym każdy uczestnik wykonywał dwie fotografie na terenie Związku - po jednej w dwóch podkategoriach tematycznych:
   - krajobraz naturalny nie poddany presji człowieka
   - krajobraz silnie przekształcony przez człowieka;

   zestaw obu zdjęć jednego autora naklejano na arkusz białego papieru technicznego formatu A3, tak, aby na zasadzie kontrastu ukazać piękno przyrody oraz skutki postępowania człowieka (często niezgodnego z zasadami ochrony przyrody); główne cele zadania to m. in. poznanie współzależności człowieka i środowiska, obserwacja zjawisk i procesów przyrodniczych dostępnych doświadczeniu młodego człowieka w najbliższym otoczeniu;

e) „Monitorujemy śmieci" – konkurs kształtował umiejętności monitorowania środowiska naturalnego oraz ukazywał mechanizmy i skutki niepożądanych zmian w środowisku i zasobach przyrody; działania polegały na przeprowadzeniu w ciągu roku szkolnego monitoringu najbliższego otoczenia (dzielnicy, gminy, miasta) pod opieką szkolnego koordynatora konkursu i wypełnieniu danych na specjalnych kwestionariuszach ankietowych przygotowanych przez Związek; następnie na podstawie uzupełnionych kwestionariuszy sporządzano sprawozdania z uzyskanych danych.

Uroczyste podsumowanie działań edukacji ekologicznej prowadzonej przez Związek odbyło się 09 czerwca 2009 roku w Muzeum Miasta Gdyni, gdzie zgromadzono wszystkich laureatów konkursów oraz nauczycieli szczególnie wyróżniających się na tle wszystkich placówek z terenu Związku propagujących postawy prośrodowiskowe.

Równolegle na czas podsumowania wykonano materiały dydaktyczne promujące potrzebę ochrony środowiska. W ramach Projektu wykonano:

a) długopisy biodegradowalne,
b) torby wykonane z juty i PET,
c) saszetki na biodro,

Zamieszczono także materiały podsumowujące działalność edukacyjną Związku za rok szkolny 2008/2009 w postaci 1-stronicowych artykułów na łamach bezpłatnych biuletynów gminnych:

a) *Reda – Miejski Biuletyn Informacyjny*, publikowany w czerwcu 2009,
b) *Rumskie Nowiny - Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta*, publikowany w czerwcu 2009,
c) *Kuryer Sopocki*, publikowany w czerwcu 2009,
d) *Biuletyn Rady i Wójta Gminy Kosakowo,* publikowany w czerwcu 2009.

Czas wakacji był okresem przygotowania wydawnictwa dla dzieci najmłodszych pn. „Ekologiczny detektyw”. Wydrukowane kolorowanki rozpowszechniano w grudniu 2009

roku do przedszkoli i szkół podstawowych z terenu Związku drogą pocztową (86 przedszkoli i 83 szkoły podstawowe).

4. OSIĄGNIĘTY EFEKT RZECZOWY I EKOLOGICZNY

RZECZOWY:

1) Przeprowadzenie pięciu konkursów ekologicznych, w tym:
   a) „Małe dzieci nie chcą śmieci”, w którym udział wzięło 29 placówek; łącznie nadesłano 173 prace plastyczne, a szacunkowa łączna ilość dzieci biorących udział w projekcie na terenie placówek to ok. 5,4 przedszkolaków i uczniów; nagrodzono 16 dzieci;
   b) „Mała nakrętka, duży problem”, w którym udział wzięło 50 placówek; szacunkowa łączna ilość dzieci biorących udział w projekcie na terenie placówek to ponad 15 tys. przedszkolaków i uczniów; nagrodzono 21 placówek, 6 nauczycieli – szkolnych koordynatorów konkursu na terenie placówki oraz przekazano 15 indywidualnych nagród dla uczniów za wykonanie plakatu informacyjnego; łączna ilość zebranego surowca w roku szkolnym 2008/2009 w postaci plastikowych nakrętek wyniosła 9 854 kg;
   c) „Konkurs wiedzy ekologicznej”, w którego finale dn. 28.04.2009 udział wzięło 9 placówek (w tym 5 z Gdańska), ilość młodzieży z placówek z terenu Związku biorących udział w projekcie to ok. 360 osób;
   d) „Konkurs fotograficzny”, w którym udział wzięło 8 placówek; łącznie nadesłano 38 zestawów prac fotograficznych; nagrodzono 12 uczniów;
   e) „Monitorujemy śmieci” w którym udział wzięły 4 placówki; łączna ilość młodzieży biorącej udział w zadaniu to 55 osób; nagrodzono wszystkich uczestników.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela 1:

Tabela 1. Zestawienie konkursów ekologicznych prowadzonych przez Związek w roku szkolnym 2008/2009 – efekty rzeczowe

	konkurs	ilość placówek z terenu Związku biorących udział w konkursie	ilość dzieci/młodzieży biorącej udział w projekcie	ilość nagród dla dzieci	ilość nagród dla nauczycieli	ilość nagród dla placówek	edycja
KONKURSY	"Małe dzieci nie chcą śmieci"	29	ok. 5 400 (przedszkola i klasy I-III)	16	-	-	XI
	"Mała nakrętka, duży problem"	50	15 692	15	6	21	VI

	"Konkurs Wiedzy Ekologicznej"	4 (oraz 5 placówek z miasta Gdańsk)	357 (placówki z terenu Związku)	8	-	-	VII
	"Konkurs Fotograficzny"	8	38	12	-	-	I
	"Monitorujemy śmieci"	4	55	55	4	-	I
		64 (niektóre placówki brały udział w więcej niż jednym konkursie)	ok. 19 tys. (niektóre placówki brały udział w więcej niż jednym konkursie)	106	10	21	

2) Publikacja artykułów podsumowujących rok szkolny w biuletynach gminnych:
   a) *Reda – Miejski Biuletyn Informacyjny* – nakład 2 000 sztuk,
   b) *Rumskie Nowiny - Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta* – publikowany w Internecie,
   c) *Kuryer Sopocki* – nakład 5 000 sztuk,
   d) *Biuletyn Rady i Wójta gminy Kosakowo* – nakład 2 800 sztuk.

Łączny nakład wszystkich drukowanych egzemplarzy biuletynów, w których opublikowany został materiał wyniósł 9 800 sztuk.

3) Wykonanie materiałów dydaktycznych dla uczestników projektu, w tym:
   a) opracowanie i wydrukowanie 3 000 szt. wydawnictwa pt. „Ekologiczny detektyw”,
   b) opracowanie i wykonanie 500 szt. długopisów biodegradowalnych;
   c) opracowanie i wykonanie 250 szt. toreb z juty i tworzywa PET;
   d) opracowanie i wykonanie 100 szt. saszetek na biodro.

4) Bezpośrednia dystrybucja wydawnictwa do 86 przedszkoli i 83 szkół podstawowych.

EDUKACYJNY:

1) wzrost wiedzy i świadomości ekologicznej w zakresie ochrony środowiska i poszanowania przyrody;
2) świadomość wpływu działań człowieka na stan środowiska naturalnego;
3) włączenie dzieci i młodzieży w działania proekologiczne (selektywna zbiórka odpadów, racjonalna gospodarka ciepłem, ochrona wód poprzez udział w warsztatach, konkursach);
4) aktywizacja dorosłej części społeczeństwa, poprzez wpływ dzieci, na rzecz selektywnej zbiórki odpadów, ochrony powietrza i wody;
5) rozbudzenie chęci życia w nieskażonym środowisku;
6) nabycie umiejętności racjonalnej gospodarki naturalnymi zasobami, życie w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.